

A IX

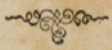
1863.

Sloga.

SLOGA.

Slovenski koledar

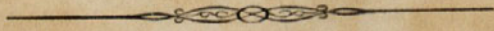
za navadno leto

1863.

Na svitlo dal

Miroslav Vilhar.

V LJUBLJANI,
Egerjeva tiskarnica.

A IX

Ms. VIII, 1955./961

Leto 1863

ima 365 dni, in je

7468.	leto	po	stvarjenji	svetá	po	tolmačnikih	sv. pisma,
7372.	„	„	„	„	„	novogrškem,	
6575.	„	„	„	„	„	julianskem,	
5863.	„	„	„	„	„	kristjanskem.	

Mraknenja.

Solnce	mrakne	17. majnika,	ob 6. uri 6 m. zvečer.
Luna	mrakne	1. junija,	ob 10. uri 47 m. zvečer.
Solnce	mrakne	11. novembra,	ob 7. uri 7 m. zjutraj.
Luna	mrakne	25. novembra,	ob 9. uri 58 m. zjutraj.

Letne dôle.

Spomlad	se začne	21. marca,	ob 3. uri 23 m. zjutraj.
Leto	„	21. junija,	ob 11. uri 55 m. zvečer.
Jesen	„	23. septembra,	ob 2. uri 10 m. zvečer.
Zima	„	22. decembra,	ob 7. uri 59 m. zjutraj.

Rodoslovje vladajoče avstrijske hiše.

Franc Jožef I. avstrijski cesar, rojen v Beči 18. avgusta 1830, je nastopil vladarstvo 2. decembra 1848 in se poročil 24. aprila 1854.

Elizabeta, Amalia, Eugenia, avstrijska cesarica, hči bavarskega vojvoda Maksimiliana, rojena 24. Decembra 1837.

Cesarjevi otroci.

Sofia, avstrijska nadvojvodinja, rojena 5. marca 1855, umerla 30. majnika 1857.

Gizela, avstrijska nadvojvodinja, rojena 12. julija 1856.

Rudolf, avstrijski nadvojvoda, rojen 21. avgusta 1858.

Cesarjevi starši.

Franc Karl, avstrijski nadvojvoda, rojen 7. decembra 1802.

Sofia, bavarska vojvodinja, rojena 27. januarja 1805.

Casarjevi bratje.

Ferdinand Maks, avstrijski nadvojvoda, rojen 6. julija 1832.

Karl Ludvik, avstrijski nadvojvoda, rojen 30. julija 1833.

Ludvik, avstrijski nadvojvoda, rojen 15. majnika 1842.

Kolek,

do	100gl.pri menicah in do	20 gl. pri pismih—gl.	7 kr.
"	200 " " "	40 " " "	— " 13 "
"	300 " " "	60 " " "	— " 19 "
"	500 " " "	100 " " "	— " 32 "
"	1000 " " "	200 " " "	— " 63 "
"	1500 " " "	300 " " "	— " 94 "
"	2000 " " "	400 " " "	1 " 25 "
"	4000 " " "	800 " " "	2 " 50 "
"	6000 " " "	1200 " " "	3 " 75 "
"	8000 " " "	1600 " " "	5 " — "
"	10000 " " "	2000 " " "	6 " 25 "
"	12000 " " "	2400 " " "	7 " 50 "
"	16000 " " "	3200 " " "	10 " — "
"	20000 " " "	4000 " " "	12 " 50 "
"	24000 " " "	4800 " " "	15 " — "
"	28000 " " "	5600 " " "	17 " 50 "
"	32000 " " "	6400 " " "	20 " — "
"	36000 " " "	7200 " " "	22 " 50 "
"	40000 " " "	8000 " " "	25 " — "

Kar je više pri menicah od vsacih 2000 gl. še 1 gl. 25 kr.,
pri pismih pa še od vsacih 400 gl. ravno toliko.

Jenar, (Prosenec.)

1	Četrtek	Novo leto.	☺ šip, 5. dan, ob 4. uri 23 m. zjutraj.
2	Petek	Makar.	
3	Sabota	Genovefa.	
4	Nedelja	Tit.	
5	Pondeljek	Telesfor.	
6	Torek	Sv. 3 kralji.	
7	Šreda	Nicet.	
8	Četrtek	Severin.	
9	Petek	Julijan.	
10	Sabota	Nikanor.	
11	Nedelja	Higin.	☾ zadni krajic, 13. dan, ob 0 uri 59 m. zjutraj.
12	Pondeljek	Ernest.	
13	Torek	Hilarij.	
14	Šreda	Feliks.	
15	Četrtek	Paul. Pušč.	
16	Petek	Marcel.	
17	Sabota	Anton. pušč.	
18	Nedelja	Priska.	● mlaj, 19. dan, ob 4. uri 52 m. zvečer.
19	Pondeljek	Kanut.	
20	Torek	Boštjan.	
21	Šreda	Neža.	
22	Četrtek	Vincenci.	
23	Petek	Sv. Marie poroka.	
24	Sabota	Timotej.	
25	Nedelja	Sv. Paula spreob.	☽ prvi krajic, 26. dan, ob 5. uri 44 m. zvečer.
26	Pondeljek	Polikarp.	
27	Torek	Janez Krizostom.	
28	Šreda	Karl veliki.	
29	Četrtek	Franc Salezij.	
30	Petek	Martina.	
31	Sabota	Peter Nolask.	

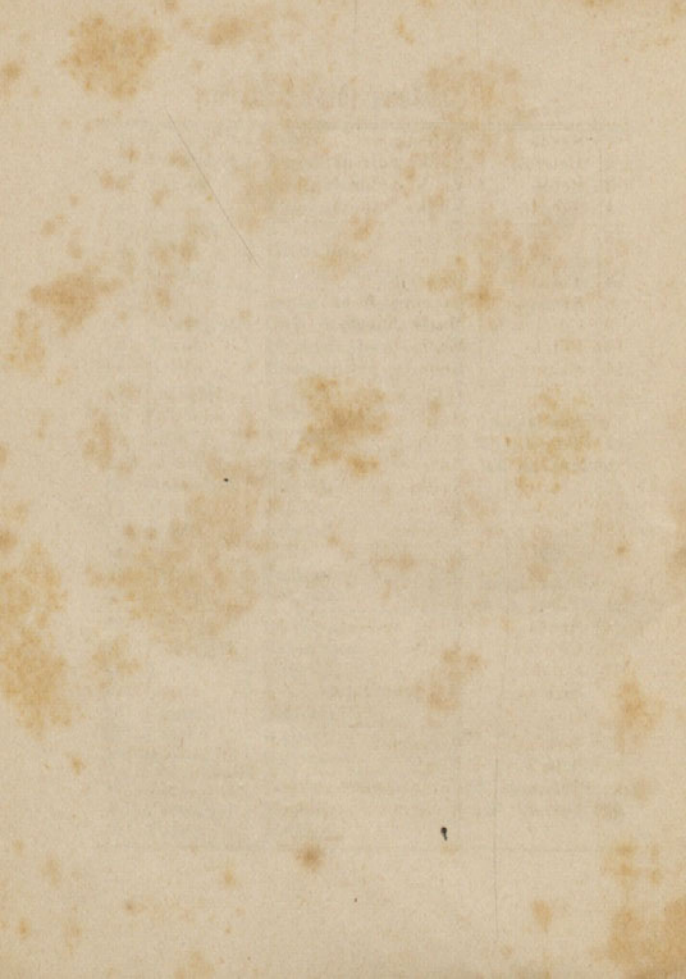
Februar, (Svečan.)

1	Nedelja	Ignaci, škof.	
2	Ponedeljek	Svečnica.	
3	Torek	Blaž.	☺
4	Sreda	Andrej Korzin.	šip, 3. dan,
5	Četrtek	Agata.	ob 11. uri 16 m.
6	Petek	Rotia.	zvečer.
7	Sabota	Romuald.	
8	Nedelja	Janez iz Mate.	
9	Ponedeljek	Apolonia.	
10	Torek	Skolastika.	
11	Sreda	Deziderij.	☾
12	Četrtek	Eulalia.	zadnji krajic,
13	Petek	Katarina, Rici.	11. dan, ob 11. uri
14	Sabota	Valentin.	16 m. zjutraj.
15	Nedelja	Faustin in Jovita.	
16	Ponedeljek	Juliana.	
17	Torek	Pust.	
18	Sreda	Pepelnica.	☉
19	Četrtek	Konrad.	mlaj, 18. dan,
20	Petek	Euherij.	ob 3. uri 57 m.
21	Sabota	Eleonora.	zjutraj.
22	Nedelja	Sv. Petra stol.	
23	Ponedeljek	Romana.	
24	Torek	Matija, apostel.	
25	Sreda	Viktor.	☽
26	Četrtek	Aleksander.	prvi krajic,
27	Petek	Leander.	25. dan, ob 1. uri
28	Sabota	Roman.	25 m. zvečer.

Marc, (Sušec.)

1	Nedelja	Albin.		
2	Ponedeljek	Simplicij.		
3	Torek	Kunigunda.		
4	Šreda	Kazimir.	†	
5	Četrtek	Euzebij.		☉
6	Petek	Miroslav.	†	šip, 5. dan, ob 3. uri 36 m. zvečer.
7	Sabota	Tomaz, Akvin.	†	
8	Nedelja	Janez od Boga.		
9	Ponedeljek	Ciril in Metod, šk.		
10	Torek	40 mučencov.		
11	Šreda	Heraklij.	†	
12	Četrtek	Gregor.		☾
13	Petek	Modesta.	†	zadnji krajic, 12. dan, ob 7. uri 46 m. zvečer.
14	Sabota	Matilda.	†	
15	Nedelja	Seren.		
16	Ponedeljek	Hilarij.		
17	Torek	Jedert.		
18	Šreda	Eduart.	†	
19	Četrtek	Jožef.		●
20	Petek	Joahim.	†	mlaj, 19. dan, ob 3. uri 28 m. zvečer.
21	Sabota	Benedikt.	†	
22	Nedelja	Oktavian.		
23	Ponedeljek	Viktorian.		
24	Torek	Gabriel.		
25	Šreda	Sv. Marie oznanj.	†	
26	Četrtek	Emanuel.		
27	Petek	Rupert.	†	
28	Sabota	Guntrand.	†	☽
29	Nedelja	Cvetna nedelja.		prvi krajic, 27. dan, ob 9. uri 49 m. zjutraj.
30	Ponedeljek	Kvirin.		
31	Torek	Balbina.		

April, (Mali traven.)

1	Šreda	Valerik.	†		
2	Četrtek	Veliki četrtek.	†		
3	Petek	Veliki petek.	†		
4	Sabota	Velika sabota.	†		
5	Nedelja	Velika nedelja.		<p style="text-align: center;">⊙</p> <p style="text-align: center;">šip, 4. dan, ob 5. uri 0 m. zjutraj.</p>	
6	Pondeljek	Veliki pondeljek.			
7	Torek	Hegezip.			
8	Šreda	Dionizij, škof.			
9	Četrtek	Maria Kleofa.			
10	Petek	Eechieł.			
11	Sabota	Leon, papež.			
12	Nedelja	Julij, papež.			<p style="text-align: center;">☾</p> <p style="text-align: center;">zadni krajic, 11. dan, ob 2. uri 13 m. zjutraj.</p>
13	Pondeljek	Hermenegild.			
14	Torek	Lidvina.			
15	Šreda	Anastazija.			
16	Četrtek	Kalist.			
17	Petek	Anicet.			
18	Sabota	Kolocer.			
19	Nedelja	Hermogen.		<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">mlaj, 18. dan, ob 3. uri 59 m. zjutraj.</p>	
20	Pondeljek	Sulpicij.			
21	Torek	Anzelm.			
22	Šreda	Soter in Kaji.			
23	Četrtek	Adalbert.			
24	Petek	Juri.			
25	Sabota	Marka, evang.			
26	Nedelja	Klet, papež.		<p style="text-align: center;">☽</p> <p style="text-align: center;">prvi krajic, 26. dan, ob 4. uri 59 m. zjutraj.</p>	
27	Pondeljek	Peregrin.			
28	Torek	Vital.			
29	Šreda	Peter, mučenec.			
30	Četrtek	Katarina Senenska.			

Maj, (Velki traven.)

1	Petek	Filip in Jakob.		
2	Sabota	Atanazij.		
3	Nedelja	Najdenje sv. križa	 šip, 3. dan, ob 3. uri 42 m. zvečer.	
4	Pondeljek	Florijan.		
5	Torek	Pij, V.		
6	Šreda	Janez p. l. vratmi.		
7	Četrtek	Stanislav.		
8	Petek	Prikazini s. Mihela.		
9	Sabota	Gregor Nac.		
10	Nedelja	Izidor.		 zadni krajic, 10. dan, ob 8. uri 6 m. zjutraj.
11	Pondeljek	Fabij.		
12	Torek	Pankrac.		
13	Šreda	Servacij.		
14	Četrtek	Nebohod.		
15	Petek	Sofia.		
16	Sabota	Janez Nepomučan.		
17	Nedelja	Jošt.	 mlaj, 17. dan, ob 5. uri 39 m. zvečer.	
18	Pondeljek	Venantij.		
19	Torek	Peter Celestin.		
20	Šreda	Bernardin.		
21	Četrtek	Feliks.		
22	Petek	Julia.		
23	Sabota	Deziderij. †		
24	Nedelja	Binkoštna nedelja.	 prvi krajic, 25. dan, ob 9. uri 38 m. zvečer.	
25	Pondeljek	Binkoštni pondelj.		
26	Torek	Filip Neri.		
27	Šreda	Magdalena Paci. †		
28	Četrtek	Vilhelm.		
29	Petek	Maksim. †		
30	Sabota	Ferdinand. †		
31	Nedelja	Sveta Trojica,		

Juni, (Rožnik.)

1	Pondeljek	Gratinian.	
2	Torek	Erazem.	
3	Sreda	Klotilda.	
4	Četrtek	Sv. Telo.	☺ šip, 2. dan, ob 0 uri 20 m. zjutraj.
5	Petek	Bonifacij.	
6	Sabota	Norbert.	
7	Nedelja	Robert.	
8	Pondeljek	Medard.	
9	Torek	Primož in Felic.	☾ zadnji krajic, 8. dan, ob 2. uri 42 m. zvečer.
10	Sreda	Marjeta.	
11	Četrtek	Barnaba.	
12	Petek	Janez Fakundo.	
13	Sabota	Anton Paduan.	
14	Nedelja	Bazilij.	
15	Pondeljek	Vid in tovarši.	
16	Torek	Beno.	● mlaj, 16. dan, ob 8. uri 27 m. zjutraj.
17	Sreda	Adolf.	
18	Četrtek	Gervazij.	
19	Petek	Julijana.	
20	Sabota	Silverij.	
21	Nedelja	Alojzi.	
22	Pondeljek	Paulin.	
23	Torek	Ediltruda.	
24	Sreda	Janez kerstnik.	
25	Četrtek	Prosper.	☽ prvi krajic, 24. dan, ob 11. uri 22 m. zjutraj.
26	Petek	Janez in Paul.	
27	Sabota	Ladislav. †	
28	Nedelja	Leon.	
29	Pondeljek	Peter in Paul.	
30	Torek	S. Paula spomin.	

Juli, (Mali srpan.)

1	Šreda	Aron.	☺ šip, 1. dan, ob 7. uri 36 m. zjutraj.
2	Četrtek	Marie device obisk.	
3	Petek	Heliodor.	
4	Sabota	Ulrih.	
5	Nedelja	Filomena.	☾ zadnji krajic, 7. dan, ob 11. uri 19 m. zvečer.
6	Pondeljek	Izaija, prerok.	
7	Torek	Vilibald.	
8	Šreda	Elizabeta.	
9	Četrtek	Anatolia.	
10	Petek	Amalia.	
11	Sabota	Feliks in Fortunat.	
12	Nedelja	Hermagor in Fort.	● mlaj, 15. dan, ob 11. uri 44 m. zvečer.
13	Pondeljek	Anaklet.	
14	Torek	Bonaventura.	
15	Šreda	Henrik.	
16	Četrtek	Maria dev. iz Karm.	
17	Petek	Aleš.	
18	Sabota	Miroslav, škof.	
19	Nedelja	Avrelia.	☽ prvi krajic, 23. dan, ob 10. uri 23 m. zvečer.
20	Pondeljek	Elija, prerok.	
21	Torek	Prakseda.	
22	Šreda	Maria Magdalena.	
23	Četrtek	Apolinar.	
24	Petek	Kristina.	
25	Sabota	Jakob veliki.	
26	Nedelja	Ana.	☺ šip, 30. dan, ob 2. uri 23 m. zvečer.
27	Pondeljek	Pantaleon.	
28	Torek	Inocenc, papež.	
29	Šreda	Marta.	
30	Četrtek	Abdon in Senen.	
31	Petek	Ignaci Lojolan.	

(Blank page)

1	...	...
2	...	...
3	...	...
4	...	...
5	...	...
6	...	...
7	...	...
8	...	...
9	...	...
10	...	...
11	...	...
12	...	...
13	...	...
14	...	...
15	...	...
16	...	...
17	...	...
18	...	...
19	...	...
20	...	...
21	...	...
22	...	...
23	...	...
24	...	...
25	...	...
26	...	...
27	...	...
28	...	...
29	...	...
30	...	...
31	...	...
32	...	...
33	...	...
34	...	...
35	...	...
36	...	...
37	...	...
38	...	...
39	...	...
40	...	...
41	...	...
42	...	...
43	...	...
44	...	...
45	...	...
46	...	...
47	...	...
48	...	...
49	...	...
50	...	...
51	...	...
52	...	...
53	...	...
54	...	...
55	...	...
56	...	...
57	...	...
58	...	...
59	...	...
60	...	...
61	...	...
62	...	...
63	...	...
64	...	...
65	...	...
66	...	...
67	...	...
68	...	...
69	...	...
70	...	...
71	...	...
72	...	...
73	...	...
74	...	...
75	...	...
76	...	...
77	...	...
78	...	...
79	...	...
80	...	...
81	...	...
82	...	...
83	...	...
84	...	...
85	...	...
86	...	...
87	...	...
88	...	...
89	...	...
90	...	...
91	...	...
92	...	...
93	...	...
94	...	...
95	...	...
96	...	...
97	...	...
98	...	...
99	...	...
100	...	...

August, (Velki srpan.)

1	Sabota	Sv. Petra verige.	
2	Nedelja	Porciunk.	
3	Pondeljek	Znajd. trupla. s. Štf.	
4	Torek	Dominik.	
5	Šreda	Maria snežnica.	
6	Četrtek	Sprem. Jezusovo.	☾
7	Petek	Donat.	zadnji krajic,
8	Sabota	Ciriak.	6. dan, ob 10. uri
9	Nedelja	Afra.	57 m. zjutraj.
10	Pondeljek	Lovrenc.	
11	Torek	Suzana.	
12	Šreda	Klara.	
13	Četrtek	Hipolit.	
14	Petek	Euzebij. †	●
15	Sabota	Sv. M. d. vnebovz.	mlaj, 14. dan,
16	Nedelja	Rok.	ob 2. uri 53 m.
17	Pondeljek	Liberat.	zvečer.
18	Torek	Helena.	
19	Šreda	Ljudovik, škof.	
20	Četrtek	Bernard.	
21	Petek	Joana Fr. Fremiot.	
22	Sabota	Filibert.	☽
23	Nedelja	Filip Benicij.	prvi krajic,
24	Pondeljek	Jernej.	22. dan, ob 7. uri
25	Torek	Ljudovik, kralj.	10 m. zjutraj.
26	Šreda	Cefirin.	
27	Četrtek	Jožef Kalasankcij.	
28	Petek	Auguštin.	☼
29	Sabota	Janez obgl.	šip, 28. dan,
30	Nedelja	Roza Limanska.	ob 9. uri 46 m.
31	Pondeljek	Raimund.	zvečer.

September, (Kimovec.)

1	Torek	Tilen.	
2	Šreda	Štefan.	
3	Četrtek	Serafina.	
4	Petek	Rozalia.	
5	Sabota	Lovrenc Justinian.	☾
6	Nedelja	Domacian.	zadni krajic, 5. dan, ob 2. uri 0 m. zjutraj.
7	Pondeljek	Regina.	
8	Torek	Marie device rojst.	
9	Šreda	Gorgonij.	
10	Četrtek	Miklavž Tolentin.	
11	Petek	Prot in Hiacint.	
12	Sabota	Macedonij.	
13	Nedelja	Notburga.	● mlaj, 13. dan, ob 5. uri 32 m. zjutraj.
14	Pondeljek	Povikšanje s. križa.	
15	Torek	Nikomedes.	
16	Šreda	Ljudmila. †	
17	Četrtek	Hildegarda.	
18	Petek	Jožef Kupertin. †	
19	Sabota	Januarij. †	
20	Nedelja	Evstahij.	☽ prvi krajic, 20. dan, ob 2. uri 24 m. zvečer.
21	Pondeljek	Matevž.	
22	Torek	Mavricij.	
23	Šreda	Tekla.	
24	Četrtek	Rupert.	
25	Petek	Kleofa,	
26	Sabota	Ciprian in Justina.	
27	Nedelja	Kozma in Damian.	☺ šip, 27. dan, ob 6. uri 56 m. zjutraj.
28	Pondeljek	Venceslav.	
29	Torek	Mihael, varhangel.	
30	Šreda	Hieronim.	

Oktober, (Kozopersk.)

1	Četrtek	Remigij.
2	Petek	Leodegar.
3	Sabota	Kandid.
4	Nedelja	Roženkranska ned.
5	Pondeljek	Placid.
6	Torek	Bruno.
7	Sreda	Justina.
8	Četrtek	Brigita.
9	Petek	Dionizij.
10	Sabota	Francišk Borgia.
11	Nedelja	Nikazij.
12	Pondeljek	Maksimilian.
13	Torek	Koloman.
14	Sreda	Kalist.
15	Četrtek	Terczia.
16	Petek	Gal.
17	Sabota	Hedviga.
18	Nedelja	Luka.
19	Pondeljek	Etbin.
20	Torek	Felician.
21	Sreda	Ursula.
22	Četrtek	Kordula.
23	Petek	Janez Kapistran.
24	Sabota	Rafael.
25	Nedelja	Krizant in Daria.
26	Pondeljek	Amand.
27	Torek	Frumencij.
28	Sreda	Simon in Judež.
29	Četrtek	Narcis.
30	Petek	Klavdij.
31	Sabota	Volbenk. †

☾
zadnji krajic,
4. dan, ob 8. uri
12 m. zvečer.

●
mlaj, 12. dan,
ob 7. uri 33 m.
zvečer.

☽
prvi krajic,
19. dan, ob 8. uri
56 m. zvečer.

☺
šip, 26. dan,
ob 6. uri 46 m.
zvečer.

November, (Listopad.)

1	Nedelja	Vsi svetniki.	 zadnji krajic, 3. dan, ob 4. uri 25 m. zvečer.
2	Pondeljek	Spomin vernih duš.	
3	Torek	Hubert.	
4	Šreda	Karl B.	
5	Četrtek	Emerik.	
6	Petek	Lenard.	
7	Sabota	Engelbert.	
8	Nedelja	Bogomir.	 mlaj, 11. dan, ob 8. uri 50 m. zjutraj.
9	Pondeljek	Teodor.	
10	Torek	Andrej Avelinski.	
11	Šreda	Martin, škof.	
12	Četrtek	Martin, papež.	
13	Petek	Stanislav.	
14	Sabota	Venerand.	
15	Nedelja	Leopold.	 prvi krajic, 18. dan, ob 3. uri 56 m. zjutraj.
16	Pondeljek	Otmar.	
17	Torek	Gregor, čudodelnik.	
18	Šreda	Roman in Barul.	
19	Četrtek	Elizabeta.	
20	Petek	Feliks, Valojski.	
21	Sabota	Marie d. darovanje.	
22	Nedelja	Cecilia.	 šip, 25. dan, ob 9. uri 52 m. zjutraj.
23	Pondeljek	Klemen.	
24	Torek	Krizogon.	
25	Šreda	Katarina.	
26	Četrtek	Viktorin.	
27	Petek	Virgilij.	
28	Sabota	Papinian.	
29	Nedelja	Saturnin.	
30	Pondeljek	Andrej, apostel.	

December, (Gruden.)

1	Torek	Eligij.		
2	Šreda	Bibiana.	†	
3	Četrtek	Francišk Saverian.		☾
4	Petek	Barbara.	†	
5	Sabota	Peter Krizolog.	†	
6	Nedelja	Miklavž.		☾
7	Pondeljek	Ambrož.	†	
8	Torek	Čisto spočetje M. D.		
9	Šreda	Levkadia.	†	
10	Četrtek	Melhiad.		●
11	Petek	Damaz.	†	
12	Sabota	Maksencij.	†	
13	Nedelja	Lucia.		
14	Pondeljek	Spiridion.		
15	Torek	Irenej.		
16	Šreda	Euzebij.	†	
17	Četrtek	Lacar.		☽
18	Petek	Gracian.	†	
19	Sabota	Nemezij.	†	
20	Nedelja	Amon.		
21	Pondeljek	Tomaž, apostel.		
22	Torek	Demetrij.		
23	Šreda	Servul.	†	
24	Četrtek	Adam in Eva.	†	
25	Petek	Božič ali rojstvo J.		☉
26	Sabota	Štefan.		
27	Nedelja	Janez Evangelist.		
28	Pondeljek	Nedolžni otroci.		
29	Torek	Tomaž, škof.		
30	Šreda	Nicefor.		
31	Četrtek	Silvester, papež.		

☾
zadni krajic,
3. dan, ob 1. uri
5 m. zvečer.

●
mlaj, 10. dan,
ob 9. uri 14 m.
zvečer.

☽
prvi krajic,
17. dan, ob 0 uri
36. m. zvečer.

☉
šip, 25. dan,
ob 3. uri 41 m.
zjutraj.

Zastavice.

1.

Gozd je moj oče,
Voda me ziblje,
Sapa al ogenj
Krepko me giblje.

2.

Oče plamen živ,
Mati trdi les,
Sinek zrak lohak,
Šilim do nebés.

3.

Ko ogenj gorim,
Temino podím,
Na nitici mi,
Življenje visí.

4.

Sem večje ko morje,
Pa nimam ne rib,
Sem višje ko Triglav,
Pa nisem ne hrib.
Sem jasno, sem modro
Sem čisto nebó,
In solnce in zvezde
Sred mene tekó.

5.

Med zemljo in nebom
Se dete kojim,
Od hriba do hriba
Veselo frlim.
Oblake in megle
Preganjam na plés,
Pometam in pišem
Brez metelj, perés!

6.

Jaz rogá
Imam dva,

Pa ne zbadam,
 Raje stradam.
 Se vrtim,
 Nič ne spím.
 Z mrakom pridem
 Z mrakom idem
 Tih ko tat, —
 Kdo sem brat?

S r n a.

„Da narhitrejše teče“
 Je srno zvir hvalila, —
 Spustila v beg se srna
 Nogé si prelomila!

„Zakaj sem poslušála?“
 Je vmirajoča djala,
 „Zakaj se v beg podala?
 Vmorila me je hvala!“

O r l i.

Na zidovji Starigrada
 Bil je imeniten zbor,
 Trije orli prileteli
 So iz narstrmejših gor.

Tički okol Starigrada
 Svoje glave stikajo,
 Med seboj skrbno ščeglajo :
 „Bratje, kaj pomeni to?“

„Cari naši veličanski
 So nemara slišali,
 Da nas jastrebi vmorijo,
 Pa nas bodo varvali!“

„„Kaj še?““ reče stara penca,
 Ki je zbor poslušala,
 „Orli so se le menili
 To, kar vedno jim velja.““

„Djali so: „Pravica stara
 Naj na veke se godí:
 Jastrebi lovijo tičke,
 Jastrebe lovimo mi!““

L e v.

Pravljico pravil je starček pod lipo,
 Trideset let je zdaj tega že preč,
 Da med gorami je gozd bil nezméren,
 V kateri deželi, ni vedil mi reč!

Bivalo v šumi zveri je obilo,
 Ta je sklenila med sabo takó:
 „Svojo državo krepkó vstanovimo!
 Toraj nam le v za gospoda naj bó!“

Lev pa izvolil je prvega sluga
 Srčnega bika, ki straha ne zná;
 Ta namest njega naj misli in dela,
 Srečo in slavo naj lôzi podá.

Druzega sluga si vzame jelena,
 Kr skokonog je in lepih rogóv;
 V gozde ga bližnje in daljne pošilja,
 Da bi poročal novice domóv.

Tretjega sluga izbere lisjaka,
 On je prebrisane, zvite glavé;
 V pravih mu bode naj sodil živali,
 Da po zakonu pravico dobé.

Ino četrtega déne si risa,
 Kajti narbistreje ima okó;
 Dá mu zaklada državnega ključe,
 Naj mu varuje in množi blagó.

Petega sluga je zajca izvolil,
 Mejo da čuva mu noč ino dan,
 Ptujce pa naj mu odganja iz lôze,
 Krepka deželi on bode naj bran.

Lev se prevéc je na sluge zanésil,
 Pustil je skrbno vladarstvo v nemár;
 Krivo služabniki so mu služili,
 Vender pa upal jim je gospodár.

Bik je veleval po svoji butici,
 Rad nepotreben je v nemal prepír;
 Močne odéval, sirote slačéval,
 Vojski naréjal sramoten je mir.

Jelen je tekal po šumah in gorah,
 Sebe je hranil, drevesa obral;
 Srečo dežele je svoje le hvalil,
 Vedno lažnjive novice dajál.

Zviti Lisjaček je zviljal zakone,
 Kdor je bil bogat, on bil mu je stric,
 Kdor ga je plačal, on v pravdi je zmogel;
 Reveži niso dosegli pravic.

Tudi se ris ni pošteno obnašal;
 Koder le mogel je, zvér je lovil;
 Lôza je božala, ris je bogatel,
 Lôza jokála se, ris veselil.

Zajec je branil mejó domovini;
 Revež osivil je kar od strahú;
 Tekel pred bobnom je prvi iz boja,
 Vender prinesel svetinjo domú.

Komaj poldrugo je leto minilo,
 V gozdu ni sreče, ni v gozdu časti;
 Zdaj pa, kar lazi in hodi in léta,
 Zbere se k levu, takó govori:

„Lev premogočni! Ti naša zaslomba!
 „Svoje nastavi nam blago uhó!
 „Sluge ne služijo tebi ne lôzi,
 „Ampak za svojim dobičkom gredó.

„Bik, trdoglavec, ne vpraša dežele;
 „Revež ga kolne, slavi bogatin;
 „Daj namest njega možarskega slona,
 „Krepek je, moder, častit domačin.

„Jelen se laže državi na škodo;
 „Ris pa nam krade, zapravlja blagó;
 „Trdne zakone lisjak spokopava;
 „Zajec pred bobnom je pustil mejó.

„Vzemi si konja, ki ni samogolten,
 „Vzemi si druge poštene možé;
 „Prvi med njimi pa bode naj Sultan;
 „Vareh je dober in zvesto srcé.“

Lev se je čudil in grivo je tresel;
 Kazal je, da je nevernih ušés;
 Vender se dvigne ter ide po gozdu,
 Kmalo razumi, da tožba je res.

Kadar se vrne, pokliče živáli,
 Reče jim: „Kar ste prosili vam dam“!
 Urno služabnike druge izbere,
 Prve pa spodil je, sam ne vem kám!

N — m.

Telečji jeziček se raje imá
 Ko materni jezik, ki kruha ne dá!

Na grobu.

Mirolava hčerka mila,
 Pod zemljó je pobegnila;
 Na nje grobu oh zdihujem,
 In po ljubljenci žalujem!

Grlo sladko je imela,
 Pesmice z menoj je pela,
 Bistra bila je ko srna,
 Zdaj jo krije zemlja črna.

Bele dvigajo cvetice
 Iz nad grobčeka glavice,
 In peresica zelene
 Šepetevajo do mene:

„Tebi ni za njó se bati,
 Tebi ni po nji plakáti,
 Saj je šče unkraj grôba
 Za nedolžne prava dôba!“

Cvetkam.

Ko sem dete bil, ljubile,
 Ste ljubljive me evetice;
 Kar sem junak, obernile
 Ste prijetno Vaše lice!

„Kaj ste ljubke hude name,
 Ker sem mlad Vam smrt obetal?
 Ker sem Vas nemilo trgal;
 Ker sem vencom Vas upletal?“

Vender to hvaležno srce
 Zabití Vas nikdar neče,
 In Vas vedno bo ljubilo,
 Dokljer kri po njemu teče!

Vas, ko vmerjem, hčerke moje
 Bodo na moj grob sadile,
 Vaše rose, Vaše solze
 Prah moj bodo tam močile!

Mlinarica.

Pod tabrom okroglim
 Tik zalih Planin,
 Kjer Pivka izvira
 Ropotal je mlin.

Po mlinu hodila
 Je mlinarica;
 Od cvetja je lepša,
 Krasneja bilá.

Oči ino lica
 In bele roké,
 So vitezu v tabru *)
 Vnela srcé.

Ne dneva, ne ure
 Ne hipa ni bló,
 Da ne bi zaljubljen
 Hodeval zanjó.

---

*) Vitez Ravbar.

Al ona zvestobe
Premáknila ní,
Pred vitezom vedno
Ko srna beží.

En dan se na somenj
V Planino podá
Jo vitez na konju
Lovi sred poljá.

Prezvesta poklekne
In móli: „Moj Bog!
Oh reši me reši
Iz silnih nadlog!“

Blisk 'z jasnega treši
Pred zvesto na tlá,
In konj ino konjek
Sta mrtva obá.

Deklica zelena.

Pod Slivnico belo
 Je mlado deklé;
 Sem vidil že lepe,
 Pa lepšeje ne.

Snuboke imela
 Na mesec je tri,
 Po volji pa njeni
 Nobenega ni.

Smehljaje le daja
 Mladenčém slovó,
 Še osle jim kaže
 S predrzno rokó.

Deklini pa leta
 Prebrzo hité,
 Prezgodaj ji cvetke
 Na licu bledé.

Imevala preveč
Snubokov je prej,
Oh da bi prišépal
Le eden še zdej.

Pa ní ga in ní ga
In več ga ne bo ;
Preлива deklina
Za solzo solzó.

Kesá se in joče
Bolí jo srcé,
Da ozelenele
Ste lice obé.

Zeleno, zgubljeno,
Ujokano vso,
Pod travo zeleno
Fantiči nesó.

Cilka.

Prešli so oblaki črni;
 Luna sije žar srebrni;
 Zadnji glas Avemarije
 Po Ipavi se razlije.
 Iz Nanosa čez pečine,
 Do ravnice sred doline
 Dol hití obiskat Cilko
 Gorski sin, junaški Milko.

Srčno ljubico objame;
 Ko od nje slovó uzame,
 Njeno kitico poljubi:
 „Cilka, t e nikar ne zgubi!
 Cesar kliče na horišče,
 Tam junaka sreča išče!
 Z Bogom! Hrani ljubica
 Kitico za Milčeta!“

Cilka celo zimo joka,
 Popje že po dolu poka,

Strme gore že kosijo
 Trte vino že rodijo;
 Celo jesen oh! ga čaka
 Pa kar ni ga še junaka.
 Zvesto moli ljubica:
 „Moj Bog, daj mi Milčeta!“

Cilka drugo zimo joka,
 Zopet popje v dolu poka,
 Zopet gore že kosijo,
 Zopet trtice rodijo.
 Dar junakov prstan zlati
 Mora cerkvi darovati,
 Zvesto moli ljubica:
 „Moj Bog! daj mi Milčeta!“

Cilka tretjo zimo joka,
 Zopet popje v dolu poka,
 V tretje gore že kosijo,
 V tretje trtice rodijo.
 Okrog čela krasno vito
 Na oltar prezalo kito
 Nese zvesta ljubica:
 „Moj Bog! daj mi Milčeta!“

Solnce že čez vrh zaide,
 Tisti dan še Milko pride.
 „Cilka! kje je zala kita,
 Tebi okrog čela vita?“
 Cilka ga k oltarji vodi:
 „Tukaj je, in Tukaj bodi!
 Ne le kite, tudi sebe
 Dala Cilka bi za tebe!““

Na Školu. *)

Nad Reko penečo
 Razrušen je grad,
 Po gradu zdaj lazi
 Le pisani gad.

---

*) Škol, nekdanji grad nad Reko na Notrajskem,
 laška lastnina.

Pred trikrat sto leti,
Sred grada bilá
Je soba prekrasna,
Od stropa do dná.

Sred sobe je stala
Podoba možá,
Železnega srca,
Orožena vsá.

Krog grada razlegal
Se grozen je stok,
Odmeval se britko
Med bregoma jok.

Točila je Vila
Slovenska solzé,
Dvigávala blede
Prot nebu roké.

Ni davno, se zdrami,
Potrka na grad,
Spodbode jo srčnost,
Up krepek in mlad.

Na vrata potrka,
Durí se odpró
Železni podobi,
Grmí na uhó :

„Povedi nesrečna,
Peklenska pošast:
Slovenijo kdo ti
Izročil je v last?“

„Od kod pridobila
Prestrašno si moč,
Nad moje sinove
Razgrinjati noč?“

„Kovála v železa
Si moje ljudi; —
Maščuje naj moja
Nad tabo se kri!“

„Železa in jekla
Prijemlja se mah,
Junaško zmagála
Sta črka in prah!“

„Za narod, pravico
Ni nihče več slep, —
Održem čelado,
Ti ščit in oklep!“

„Skoz okno te vržem
Zmaj tuje krvi,
Naj Reka po tebi,
Nad tabo bobni!“

Zletela je vila,
Podrl se je grad,
Nad gradom pa vriska
Nje narod ves mlad!

Narodom.

Treba ni, železnih spon kovati!
Treba je, roké si v zvezo dati!
Z bojem je prihodnost le kaljena:
Mnogo je naródov, svoboda le ena!

Miroslav.

Kratkočasnice.

Jure ino Miha najdeta ježa. Ker nista zverine poznala, jo neseta do župana ino prašata: „Oče, kaj je to za ena žival?“ Oče župan modro odgovoré: „Vesta kaj! Ali je medved, ali volk, ali kaj družega!“

Jure je imel staro garo, ki ni hotla več pod komat. Prime sekiro ino ji glavo odseče, rekoč: „Mrha, vozila ne boš več, nosila pa še lahkó!“

Miha peljá kljuse h konjedercu. Kočevar ga sreča.

Kočevar: „Bohin?“

Miha: „Hin bo hin, saj ga peljám h konjedercu.“

Kočevar: „Bos?“

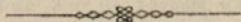
Miha: „Bos je bos, saj sem mu podkve odtrgal!“

Kočevar: „Hohl dich der T—!“

Miha: „Tudi Vam Naj pomaga!“

Jure zvrne voziček suhe robe v lužo ino ga težavno zdigáva. Žaba sred luže kvaka: „Nu nu! Nu nu!“ Jure vrže krajcar žabi, tr reče: „Kupi si kruha, krotišče! saj vem, da bi rado pomagalo!“

Slep ni lep.

Šaloigra v 2 delih.

O s e b e :

Ribničan.

Tržičan.

Pivčan.

Wunder, korošec.

Marko, natakar.

Hribar, uradnik.

Črne, pisar.

Palček, brič.

Prvi del se igra v gostivnici, drugi v uradnji.

I. del.

(Gostivnica. Marko mize napravlja.)

Marko.

Dans je smenj. Nadjam se, da bo vsaj dans dovelj ljudstva od vsih strani. Sobe v prvem in drugem nastropji so dan za dnevom polne popotnih, gostivnica pa je že več časa skoraj prazna. Dokler smo v okajenih izbah sladko vince in dobro pivo točili, tolste kopune in okusne krače na mize nosili, se je v stari hiši vse trlo, *(vsede se)* odkar pa so očka krasno pohištvo sozidali, so se priljudni domačini večidel zgubili, tr v druge gostivnice podali. Za-me je tedaj vedno slabeje! Dosti pivcov, dosti desetic! Jaz zdaj tukaj slonim in čakam, da se kdo semkaj zgubi!

Trije že gredó! Aha!

(Ribničan, Tršičan, Pivčan nastopijo.)

Dober dan prijatli!

Ribničan.

Bog ga daj, Marko!

Marko.

Kaj bi zahtevali? Vsak en masliček?

Ribničan.

Bokal mora biti, pa starega!

Tržičan.

Dans naj teče ko voda!

Pivčan.

Pri moji duši, še jaz sem židane volje, ker sem lepe flike potegnil za voliča!

(Marko prinese vino ino ga toči v kozarce.)

Pijmo ga!

Marko.

Naj vam tekne! Stara kapljica je, čista ko solnce, gorka kot ogenj!

Ribničan.

(Pokuša.)

Dobro je! Pri nas unkraj Turjaka ne raste tako!

Tržičan.

Aubé, pri nas pod Ljubelom pa še manj! Za to pa imamo bistre vodé in cvečičev polne sodčike!

Pivčan.

Mi na Pivki imamo trte, pa so večidel le š k o v e. Ribničan, ti si danš najdražeje prodal, največ rajnšev si potegnil, veš kaj, ta bokal boš ti plačal! Slepo kljuse si prodal za 150 gl. — oj ti srečno človeče!

Tržičan.

Oba sta bila mende slepa, konj ino kupec!

Ribničan.

Jaz pa nisim bil slep, ker sem bankovce prav dobro vidil, ktere mi je gospod na dlan položil. Bog ga živi tacega kupca! Veseli bodimo in vsedimo se. (*Vsedejo se.*)

Pivčan.

Preklet je dobro vince! Greje me, da bom kmalo kakor iskra!

Tržičan.

Dober je dober! Meni bo že kmalo v laséh!

Ribničan.

Živita prijatla!

Tržičan in Pivčan.

Živi, živi! (*Trknejo.*)

Ribničan.

Bog nam daj še več tacihi dni, saj smo mende vsi veselja potrebni!

Pivčan.

Prijatelj! Kako je pri vas pod Ljubelom? Vaš Tržič slavi! Imate kaj cvekov? (*Kakor da bi denarje štel*).

Tržičan.

Slaba je, ljubi moj! Kolikor žeblov nakujemo, vse prodamo, pa vender zgine ves denarček kakor kafra!

Pivčan.

Nam se pa še slabeje godí! Če s trudem zasluzimo dva rajnša, nas ta hip kdo po treh vpraša; ne zadosti, da nam gozdove pred nosom zapirajo, še nas kmete kaj radi v brlin vtikajo!

Ribničan.

Káj mislita, da je pri meni drugače? Prekleta bodi! vsako leto večí nadloge, — kam bo to prišlo? Na zadnje bomo vsi nagi, kakor sv. Jerni v cerkvi!

Tržičan.

Moj rajnki očka, Bog se jim vsmili za dušo v vica, so zmirom pripovedovali, da so komaj 17 rajnšev od celega premoženja plačevali, jaz pa plačujem do 60, — o ti salamenski davk ti!

Pivčan.

To ni še nič, vi vsaj imate njive in rude! Mi pa na Krasu, ki sred stea in kamnov bivamo, mi, ki nimamo kot dolinke, burjo in toliko otrok, da jih nekteri komaj celi bel dan na solnce znese, mi smo v tacih stiskah, da že sami sebi se smilimo, da včasi močnik brez soli jedamo, in da večkrat še tega ni!

Tržičan.

Vam se mora res huda goditi!

Ribničan.

Huda, huda!

Pivčan.

Najslabeje pa je, da ni skoraj mogoče se nadjati boljega!

Ribničan.

Vem da ne, pa pri moji kokuši! tudi slabejega priti več ne more! Kaj bi pa ti Tržičan k temu djal?

Tržičan.

Aubé no, kaj bom djal? Do grla smo v blati, kdo nas bo pa iz njega zlekel?

Pivčan.

Ni davno, smo vsi djali: „zdaj gre na bolje!“ Vse zastonj! Naše mošnje kažejo, da je prazen bil naš up! Pa tudi se ni še tisti človek rodil, ki bi za vbozega kmeta pošteno skrbel!

Ribničan.

Tudi mi smo lansko pomlad take možé volili, kakor so sami hotli, in smo jih v Ljubljano poslali, pa čemu? — nam še dans ni znano!

Tržičan.

Ježešta Juri, ne bodi ne Jurček! Aubé no, kaj ne veš da mlatijo prazno slamo? Vsak svojo godi; pravih ran ne vidijo, in če tudi ktero pametno sklenejo, vender jih ne veljá!

Iz take moke nikdar kruha ne bo!

Pivčan.

Pri moji duši! Preden gospodar hoče zidati hišo, mora precej srebra imeti; pri nas pa zidajo in delajo ceste, pa še cunj nimajo. Na Krasu naj vse kamnje potolčejo in zdrobijo pa bo cesta po

celem Krasu! Pa tudi mende ta kraj Donave bodo
Naši šele potém lek najdlji, kadar nam bo že kri
odtekla!

Ribničan.

Prav si rekel, Pivčan! Bog te živi! (*Trknejo.*)

Pivčan.

Bog te živi!

Tržičan.

Bog te živi!

Pivčan.

Štirnajst let, od zadnje prekucije, gré vedno
vso rakovo pot. Mi kmetje nimamo družega poboljška,
kakor da snope dam vozevamo, kadar se nam ljubi.

Ribničan.

Primaruha, pa ga tudi lahko vozimo, ker so
minule nekdanje dobre letine!

Tržičan.

Mi Tržičani pa nimamo dovelj njiv. Vodó in
rokó porabimo —

Pivčan.

In sveto kulturo —

Tržičan.

Molči, ta ni za irhaste hlače! Mi vodó in rokó porabimo, da se pošteno preživimo.

Ribničan.

Nam pa pomagajo konji, prešiči, lonci in suha roba, da še dišemo!

Pivčan.

Mi pa nimamo kot dovelj sivih sten, muk in terpljenja, in bojimo se, da nam že zadnja ura klenka. Dika naših gozdov je prešla, železnica nam je svet zaprla, naše krave molzejo drugi, zemljišča nam prodajajo, na zadnje bomo prisiljeni, z beraško palico milostljive sosede nadlegovati!

Ribničan.

Po tem mora biti prav lepó pri vas!

Tržičan.

Dost še slabeje kakor pri nas!

Pivčan.

In koliko slabeje! Jaz bi Vama take še pripovedoval, da bi se za glavo prijéla! Pa naj bo, dans je smenj! Naš prijatelj Ribničan je slepo mrho dobro prodal, Bog ga živi!

Tržičan.

Bog te živi, Ribničan!

Ribničan.

Tudi Vaji naj živi!

Pivčan.

Ribničan, še en bokal, kaj ne?

Ribničan.

Če ni drugače, naj bo no! Saj vem, da ga bomo posrkali! Marko, še en bokal! (*Marko gre po vino.*)

Tržičan.

Meni še zdaj noče v butico, kako je mogel Korošec tvoje slepo kljuse tako drago plačati, ker ga poznam da je trd stiskovec!

Pivčan.

Stiskovec gor, stiskovec dol! Vidil ga je, kupil ga je, plačal ga je, mi dva zastonj pijeva, in si voščiva še več enacih dni.

Ribničan.

Tako je bratec moj!

Pivčan.

Pa tudi jaz bom dal za ên bokal!

Tržičan.

Tudi jaz!

Pivčan.

Mene posebno veseli, da nisem zastonj v Ljubljano pritapal, da sem dobro prodal in da bom juter s tem dnarcom davke plačal, če ne, bi moj voliček še ta teden na bobni plesal. Marko, prinesite kruha! Tudi smodke bi klical, pa kaj ker nas gleda tolkanj gospôde! (*Špega po sobi.*)

Tržičan.

Ježešta, kaj se boš bal, Pivčan! Tukaj smo v gostivnici! Pijemo, puhamo, plačamo pa gremo! Še to bi se hotlo, da bi bili mi gospôdi tudi v gostivnici v strahu! Salamenski škrici! Dovelj, da nas drugod pisano in sovražno gledajo, in da z nami delajo kakor mačka s klobaso! Kaj nas ni rodila slovenska ena mati?

Pivčan.

Povej nama Ribničan, kako se v Ribnici z vami ravna?

Ribničan.

Veste kaj, pri nas je tudi taka, kakor mende po celem svetu. Saj je ni peščice zemlje brez kmeta! Koder se pa trudi ino potí revni kmet, se kmalo kdo

znajde, ki mu smetano posname! Sto medvedov in pol, mene prav v srce zbada, kader vidim dolge hlače in pinjo na glavi! Vesel pa le sim, kadar s trpinomi za mizo sedim in ga en kozarček ž njimi povžijem!

Tržičan.

Takó je prav, Juri! Bog živi kmeta! (*Trknejo.*)

Pivčan.

Bog ga živi!

Ribničan.

Bog ga živi, saj nihče drugi ga ne bo!

Pivčan.

Pri nas na Pivki je zlo trda. Neki ovčarji imajo še nekaj, drugi kmetje pa trebuhe stiskajo. Pa tudi tatvine niso več mogoče, ker ni blagá več.

Nihče nam ne pomaga! Slabe leta, premajhni zaslužki, vse zadolženo, blagó večidel poprodano, — sploh je vse narobe. Obrnili smo se že na vse strani, da bi nam na pomoč prišli, pa prošnje naše so bile bob v steno. V srcih smo prepričani, da smo podpore potrebni; slišali smo iz milostljivih ust, da naš cesar nas ne bodo pozabili, pa vendar še ni od nobene strani pripomoči! Oj večna pravica!

Ribničan.

Naša pravica je mende taka kakor moj konj!

Tržičan.

Marko, račun! Doba je, da se proti domu odpravimo.

Marko.

Dva bokala vina je 120, trije kruhi 126 soldov.

Juri.

(Plača.)

Na Marko! Drugi dan bosta pa vrnila brata, kaj ne?

Tržičan in Pivčan.

(Mu podata roke.)

Že veljá!

(Med tem vstopita Wunder in Palček.)

Wunder.

(Kasaje na Ribničana.)

Der do is es!

Palček.

(Stopi k Jurji, da bi ga uklenil.)

V imenu postave!

Ribničan.

(Palčka nazaj pahne.)

Muha pijana!

Palček.

Nisem pijan ne! Tukaj je moj ukaz, po katerem Vas moram pred sodnijo peljati!

Tržičan.

(K Palčku.)

Prijatelj, Vi niste prevdarili, da imate opraviti z ênem, ki še ni obsojen!

Pivčan.

Komaj je 25 let, kar so briči pri nas za vratami stali, zdaj pa tako moževajo ino po svoje ravnajo, da se nam gnjusi!

Ribničan.

(K Palčku.)

Vas vprašam, kaj imate proti meni?

Palček.

Tale gospod Vas toži, da ste ga na smenji ogoljufali. —

Pivčan.

Jaz ino prijatelj Tržičan greva z Vami pred sodnika, mislim, da bova drugače spričala!

Ribničan.

Kar pojmo!

Palček.**Pojmo no! Gehmer Herr Bunder!***(Vsi odstopijo.)*

II. d e l.

(Uradnija.)

(Črne piše, Hribar gor in dol hodi.)

Hribar.

Sedanji časi so nam uradnikom zelo težavni. Namesto, da bi imela prava svoboda jasneje svétiti, se pa blagor po vsih deželah bolj in bolj kalí. Pa ravno naši kraji že več let neizrekljivo trpé in bodo žalibog še dolgo trpeli, preden bo zlati srečni mir potolažil zavrelo kri. Ni ga leta, da ne bi doneslo ali vojsko, ali domači prepir ali silne spremembe! Dans ukazuje Juri, jutri Miha! Dans je sodnik sam zase, jutri si mora glavo beliti tudi s politiko, po-jutrnem bo nemara še davke pobiral! Slovenec sem, za Slovence bi imel živeti ino umreti, pa še od mladih nog so me silili, po ptuje misliti, po ptuje ravnati, pa nihče me ni učil matrnega jezika! — Slovenske

matere so pa ravno take kakor druge matere in še nobena ni svojega deteta s slovniškem mlekom dojila! — Mnogo mojih souradnikov je sram, da ne pišejo slovenski in da po kmetih narodnost krasneje se razvija kakor po mestih. Časi se bodo spremenili, in gorjé, stokrat gorjé bo še vsim, ki dozdej svoj dom zaničavajo ino zatirajo! — Naše cesarstvo je veliko, je lepo, čeravno več narodov v njem biva! Če si mislim dva venca, prvega spletenega iz samih georginij, drugega pa spletenega iz več krasnih, žlahnih cvetic, bom vselej po družemu segel, ker je na vse strani lepši in bolj dišeč od prvega! Le kader vse cvetice, vsaka po svoje, milo in ljubó; le kader vsi narodi, vsak po svoje, svobodno in krepko oživé, po tem šele bo viribus unitis napredovala, jaka, krasna, velikanska Avstrija!

Črne, je kaj novega?

Črne.

Posebnega nič, dva dopisa deželnega sodništva, 7 tožb, med tem 2 slovenski.

Hribar.

Res? Dajte jih meni!

Črne.

Tukaj ste!

Hribar.

Srčno me veselite! Da bi jaz kmet bil, nikdar ne bi dopisa, posebno pa tožbe ne prejel, ki ni pisana v matrnem jeziku. Na kmetih ima vsaka hiša ali fantiča ali deklico, ki slovenski bere in piše; zakaj bi kmet se klatil po gostivnicah in bi kočevarja iskal, da mu pri bokalu dražega vina ptuje dopise razlaga? — Kje je Palček?

Črne.

Šel je Ribničana iskat, ki je na semnji nekega Korošca osleparil.

Hribar.

Bo pa zopet pisarije dovolj! Ribničan je zvit kakor kozji rog!

Črne.

Gospod sodnik, ali hočem že zapisnik napraviti?

Hribar.

Ne še! Tatova je treba imeti preden se ga obesi. —

Kje je pa nemški list?

Črne.

Tukaj je!

Hribar.

Prinaša dans kaj novega?

Črne.

Ptujega nekaj, domačega nič.

Hribar.

Ste pisma na pošto poslali?

Črne.

Že pred eno uro! (*Nekdo trka.*) Noter!

(*Palček vstopi.*)

Palček.

Gospod rihtar! meldam, da sem petrigarja einfangal in pripeljal z dvema paurama, ki hočeta zanj pričati.

Hribar.

Naj pridejo vsi semkaj! (*Palček odstopi.*)
Meldam, petrigarja einfangal in pauer, — o ti sveta kultura! Jezil bi se, pa kaj hočem? Matrnega jezika se ni mogel učiti, ptujega se ni navadil, zdaj pa tako godlo blodi, da ne gre ne na konja ne na osla! — Črne, napravite zapisnike!

(*Wunder, Ribničan, Tršičan in Pivčan nastopijo.*)

Wunder.

I that wohl shean bitten, Gstrenga Herr Richter! I han gegen den Menschen dada (*kaše na Ribničana*) a Klag vorzubringen, bitt gor shean, wanns mi verhören thaten!

Hribar.

Sogleich mein Herr! Bitte Platz zu nehmen!

(Wunder se vsede.)

Hribar.

Tudi vi trije se vsedite! *(Se vsedejo.)* Herr Actuär, wollen sie schreiben: Protokoll, aufgenommen mit Herrn — bitte um ihren Namen?

Wunder.

I hoass Philipp Wunder, bin a Karner, links z Haus bei Kirschentheur, und hon a Haus, an Grund und a Gwölble.

Hribar.

Also: aufgenommen mit Herrn Philipp Wunder, Handelsmann und Hausbesitzer bei Kirschentheur in Kärnthen, in causa eines angeblichen Betrugés. Gegenwärtig, die Gefertigten. Der Kläger ist gebürtig von?

Wunder.

Von Unterdrauburg in Kärnthen!

Hribar.

Geboren am?

Wunder.

Ja i moan, im dreissiger Jahr am Pfingstmontag.

Hribar.

Ledig oder verheirathet?

Wunder.

Lei wohl vaheurot; han schon 3 Buben und a Madele.

Hribar.

Welcher Religion sind Sie?

Wunder.

Gut katholisch!

Hribar.

Waren sie noch in keiner Untersuchung?

Wunder.

Nur a mal bin i fest in Opčina untersucht worden.

Hribar.

Waren sie nie wegen Verbrechens in Haft?

Wunder.

Na, des wohl net!

Hribar.

Worin besteht nun ihre Klage?

Wunder.

Mai Weiberl hat mi dohoam betten, i möcht ihr a saubers Pferdele kafen, da hob i mi glei in Postwogen einigsetzt und bin nach Laibach eini gfahren.

Wie i da afn Markt eini kim, sich i an scheanen Braun, jung und feurig, und frog den Bauern da, ob das Pferd falerfrei is und wie theuer es war? Der Bauer da lobt mir den Braun unbändig, führts a paar-mal im strengsten Gallop außi und abi, das Thier hat paradirt wie a Hirschele. Der Bauer sagt mir: Schön is es und lafen thuts wie der Satan und kost nur 150 fl.! Mei Gott, was hob i than wöllen? i greif in mei Brief-toschen, zieg 3 Fufzger aussu und gibs dem Bauern fürs Pferd. Die Fufzger packt der Bauer, das Bräundele pak i, und wie i 's in Stall einiführ, bemerk i, dass es ganz blind is! Na Herr Richter, das geht nit an! Der Bauer da hat mi betrogen, i bitt thans mir zu mein Geld verhelfen und strafen's mir den betrügerschen Kraner recht fest ab! Denn schauens mei lieber Herr Richter! es schickt sie halt do nit, dass so an erlicher Mann, wie i bin, öffentlich angschmirt wird, und was wird mein Weibele dohoam dazu sagen? Ja, offengsagt, i trauet mi gar nit in mein eignes Haus!

Hribar.

Herr Actuär! haben Sie das alles ins Protokoll aufgenommen!

Črne.

Ja wohl, Herr Richter.

Hribar.

Herr Wunder! wollen Sie mir gefälligst sagen, ob Sie den Handel allein oder mittelst eines Dolmetsch abgeschlossen haben?

Wunder.

I war ganz allein!

Hribar.

Also sprechen Sie slovenisch?

Wunder.

I kann wohl a wengerl windisch, slowenisch aber net.

Hribar.

Das heisst eben so viel, als ob Jemand sagen würde: Ich kann wohl schwäbisch, aber deutsch nicht! — Können mir Herr Wunder genau die Worte angeben, die der Verkäufer gesprochen hat?

Wunder.

Er hat aso gsagt: Lep je, pa teče kot vrag!

Hribar.

Schon gut! — Herr Črne! schreiben sie genau: lep je, pa teče kot vrag!

Črne.

Schon geschrieben.

Hribar.

(Vpraša kmete.)

Kdo od vas je prodal konja?

Ribničan.

(Stopi naprej).

Jaz sem ga prodal!

Hribar.

Kdo ste Vi?

Ribničan.

Jaz sem Juri Hiti, kmet iz Ribnice. Rodil sem se 6. kimovca 1827, imam ženo ino dvoje otrok, vsi smo prave, katoliške vere, nikdar še nisem nič hudega storil, in nisem bil še nikolj zaprt, pa tudi za naprej me varvaj Bog in sveti Juri!

Hribar.

Ali ste razumel, zakaj vas ta gospod tožijo?

Ribničan.

Kako bom besede umel, saj nisem neme!

Hribar.

Ta gospod pravi, da ste ga sleparili, ker ste mu namesto lepega konja prodali slepega! Povejte Vi, kako in kaj se je godilo na smenji!

Hibničan.

Preljubi gospod, prav po pravici bom povedal vse kar vem! — Doma sim priravnal mladega konjiča za domačo rabo. Pred tremi mesci je žebe sosedovo mojega konjiča tako nesrečno prek čela brnilo, da je dan za dnevom slabeje vidil, nazadnje celó oslepel. Kaj će kmet slepi merhi? si mislim pa ga pripeljem na tukajšni smenj, ker sem prevdaril, če tudi ni za voz, bo vendar za kako mašino vleči, kakor jih po mestih imevajo. Komaj pridem na trg, že tá gospod name planijo, pa me vprašajo: Oče! kak je vaš konj! Jaz jim povém: Gospod, slep je, pa te će ko vrag! Potem primem konjiča za brzdo, ino ga dvakrat gor in dol peljem; konj je drkal, da so iskre izpod njega letele! Gospod vprašajo: Koliko prašate zanj? Jaz rečem: petdeset in sto! Gospod kar mošnje odprejo, pa mi vržejo 3 bankovce po petdeset goldinarjev. Jaz sim po tem šel na levo, konj in gospod sta šla na desno. Priči zame sta oba prijatla tukaj, ktera sem pozneje na en bokal starega k Slonu peljal. Pa jih vprašajte!

Hribar.

Gospod Aktuar! ste vse zapisali?

Črne.

Vse!

Hribar.

(K Tržičanu.)

Kdo ste vi?

Tržičan.

Jaz sem Jože Potočnik iz Tržiča, rodil sem se 19. malega travnika 1825, sem oženjen, imam dva sinova in dve hčerki, sem katolične vere, leta 48 sem bil tri dni zaprt, ker sem nekemu dolgohlačnežu un-kraj Ljubela eno za komat pritisnil.

Hribar.

Ste razumeli, kaj je ta gospod govoril?

Tržičan.

Dobro, ker mi Tržičani se tudi včasih pačimo z nemščino.

Hribar.

Povejte tudi Vi, kako se je dans na živinskem trgu godilo!

Tržičan.

Prišel sim zjutraj v Ljubljano, svoje cvečiče sem koj prodal, po tém hitim na smenj, da bi zvedel, po čem je govedna. Tam najdem prijatla Ribničana; kar pride tale gospod, pa vpraša za konjiča. Ribničan je res rekel, (jaz lahkó, če je treba, stokrat na tó

prisežem): Slep je, pa teče kot vrag! Po tem je tále moj prijatelj svojega konjiča kar se je dalo hitro pogнал in gor in dol peljal. Gospodu se je mrha grozno dopála, on je segel v žep, in plačal, kolikor je Ribničan trjal! Ribničan je pošteno govoril, je pošteno dnarce potegnil ino ga bo tudi pošteno dam neseš. Če je korošec drago kupil, nihče ga ni prekanil! Saj, prav rečeno, je konj zmirom lep dnarček vreden, če ravno ne bo korošice po Koroškem vozil! Tudi bi bilo slabo, aubé no, če ne bi taka očitna poštena kupčija obveljala!

Hribar.

Gospod Actuar, ste vse zapisali?

Črne.

Do zadne besedice!

Hribar

(K Pivčanu.)

Zdaj imam še z Vami govoriti! Povejte mi, če ste razumeli, kaj je ta gospod tožil?

Pivčan.

Jaz ne znam besedice nemške. Pri nas grejo fantiči raji krave past kakor v take učilnice, v kterih se ptuja reč razlaga in v kterih moremo lesenega osla nositi, če slovenski govorimo.

Hribar.

Pa vender veste, od čeza se je govorilo?

Pivčan.

Tolikanj že znam, da tále gospod Ribničana toži, ker misli, da ga je osleparil; pa ta ne bo nikoli gospodova!

Hribar.

Že dobro! Zdaj povejte, kdo in od kot ste itd.

Pivčan.

Jaz sem Janez Penko, kmet iz Rodohovevasi na Pivki, sem se rodil 2. dan grudna 1822, sem oženjen, imam 7 otrok, vsi smo katolske vere, in sem bil že dvakrat po dva dneva zaprt zastran gojzda, ker sem nekaj hoj posekal, od katerih sem mislil, da imam od nekadaj do njih večo pravico, kakor veči gospodje.

Hribar.

Zakaj ste Vi dans na smenj semkaj prišli?

Pivčan.

Sem imel doma voliča; na davk sem bil dolžan, in ker naši domači mesarji za govedno le malo obljubujejo, sem šel čez gozd v Kraja. Pridem v Ljubljano, prodam voliča, in najdem na trgu Ribničana, dobrega prijatla. Kaj se je tam godilo sta Ribničan in Tržičan po pravici povedala. Tudi jaz prisežem, da je

prijatelj Ribničan djal: Slep je, pa teče kot vrag! Dovoljite mi gospod, da tudi jaz svojo pravo misel o tem na ravnost povem in besede tega gospoda po svoji neumni pameti razjasnim. Jaz mislim da ne moj prijatelj Ribničan, ne drugi Slovence ne bi rekel: „Lep je, pa teče!“ ampak vsak bi djal: „Lep je ino teče!“ Ravno takó ne bi nihče rekel: „Slep je, ino teče!“ ampak: „Slep je, pa teče!“ Gospod kupec je tedaj pri nas kupčeval, brez da bi dobro slišal in čisto slovenski umel! Namesto lepega konja je kupil slepega. Kupčija je mende na vse strani veljavna ino kaže le to, da ni brez koristi, če gospoda, ki ima s Slovenci opraviti, slovenski jezik čisla ino se ga bolje vadi!

Hribar.

Črne! ste vse zapisali?

Črne.

Sem!

Hribar.

Pišite na posebni list: „Urtheil. Im Namen unseres Regenten wird in der Klage des Herrn Philipp Wunder aus Kärnthen gegen Herrn Juri Hiti aus Reifnitz, letzterer, des angeschuldeten Verbrechens des Betrugés unschuldig erkannt. Die Berufung steht dem Kläger frei. Laibach am 1. Mai 1862.“ — Jetzt unterschreibe ich und übergebe das Urtheil dem

Herrn Kläger zu dessen Richtschnur. Mein Herr, ich habe die Ehre!

Wunder.

Wan i nur a schon das Urtel meiner Alten im Sack hät! Korschomer Diener, gestrenga Herr Richter!

Hribar.

Vi pa, Hiti! Vi ste nedolžni! Vas pozdravljam! Z Bogom!

Ribničan.

Bog Vas sprejmi, naš gospod! Prijatla, zdaj pa kar nazaj k Slonu! Še ga bomo! (*Kaše, da bo pil*). —

Zastavice.

1. *Barka.*
  2. *Dim.*
  3. *Luč.*
  4. *Nebó.*
  5. *Sapa.*
  6. *Luna.*
-

Obsežek.

Koledar	I—XXIX
Zastavice	1
Š na	3
Orli	4
Lev	5
N—m	9
Na grobu	10
Cvetkam	11
Mlinarica	12
Deklica zelena	14
Cilka	16
Na školu	18
Narodom	22
W atkočasnice	23
Š toigra	25
P 'ka.	
D lici.	
ika.	

Livio Polka. M. Vilhar.

This is a handwritten musical score for a piano piece titled "Livio Polka" by M. Vilhar. The score is written on four systems of staves, each system consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The music is in 2/4 time and features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. Dynamic markings such as *forte* and *piano* are used throughout to indicate volume changes. The notation includes many beamed notes and rests, characteristic of a polka's lively tempo. The paper shows signs of age, with some staining and discoloration.

Polka Slovenka. M. Vichar

Polka.

SLOVANSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA

K RA

A 9/1863

9550961

COBISS O